

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 25.

Luni, 18. Junie.

1845.

Проселітістѣл католічістѣлѣ,*)

Джкхт де зпиреа сеаѣ пезпиреа, пѣ-
мѣтъ схістѣ, а вѣсерічѣлор рѣсѣрѣтѣлѣ шѣ
апѣсѣлѣ, де каре с'аѣ цѣпѣт шѣ вѣсеріка
Ромѣнілор, с'аѣ атѣрнат соарта фѣндеѣ,
прогресіеѣ шѣ а регресіеѣ сеаѣ кѣар а нѣмѣ-
чѣреѣ лѣмѣѣ шѣ літератѣреѣ Ромѣнілор;
дн атѣта, пентрѣ а фаче дѣкеере, аспра
фазелор, кѣрора с'аѣ сѣпѣс літератѣра ро-
мѣнѣ, ам сокотѣт а фѣ фолосѣтор, сѣ се
іеѣ дн прѣвѣре шѣ тема ачѣаста а поле-
мѣчѣѣ зрмате прѣнѣзосекѣл, днтре іерар-
хѣа греакѣ шѣ романо-латѣнѣ.

Днтре іерархѣле вѣсерічѣѣ лѣѣ Хрѣ-
стос, чѣа маѣ кѣ протѣе ла дѣчѣпѣтѣл Хрѣ-
стіанісѣлѣ, ажѣнсе а фѣ іерархѣа Ромѣѣ;
кѣчѣ сѣпѣт імперіа романѣ дѣсѣшѣ мѣпѣтѣ-
торѣл пѣскѣндѣ-се ка ом, с'аѣ дѣскрѣс
маѣ дѣтѣѣв ка четѣдѣан Роман, шѣ апоѣ,
ка сѣпѣс домпнѣѣ Чесарѣлор, лѣ аѣ плѣтѣт
шѣ трѣвѣт, кѣ кѣвѣдѣтѣл: „Дадѣ, чѣле чѣс
а ле Чесарѣлѣ, Чесарѣлѣ, шѣ чѣле чѣ
сѣпѣт а лѣѣ Dzeѣ лѣѣ Dzeѣ“ „кѣ тоатѣ
domпѣреа лѣмѣаскѣ пѣ есте декѣт дела
Dzeѣ.“ Аѣче шѣ корѣфѣѣ апостолѣлор Пе-

трѣ шѣ Павел, аѣ предѣкат дѣтѣѣв мора-
лѣл Еванѣеліеѣ, шѣ аѣ сѣферѣт мартѣрѣѣл
пентрѣ Хс. шѣ вѣсеріка лѣѣ; шѣ аѣче дѣ
капѣталѣа прѣпѣтѣрнѣчѣѣ імперіеѣ романе
шѣ а лѣмѣѣ де атѣнѣче, аѣ дѣтѣмѣет скаѣ-
пѣл іерархѣк, дѣпѣзрѣвѣрѣндѣл кѣ сѣпѣцеле
мартѣрѣмѣѣ лор.

Ла ачѣастѣ іерархѣе капѣталѣкѣ, ка ла
зрѣмѣтоареа корѣфѣѣлор апостолѣ, шѣ ка ла
чѣа стѣгѣмѣтоаре дѣ капѣталѣеа лѣмѣѣ, тоате
чѣледалѣте іерархѣѣ шѣ вѣсерічѣѣ де пѣн алѣте
полѣтѣѣ але ачѣестѣѣ імперіѣ, аѣпѣтѣа прѣвѣ-
реа шѣ аскѣлтареа лор, дѣкѣт дѣсѣл Па-
вел зѣче: „Ам лѣат дарѣл шѣ Апостолѣа,
днтрѣ каре сѣпѣтѣдѣѣ шѣ воѣ кѣѣтаѣдѣѣ аѣ лѣѣ
Dzeѣ іѣвѣдѣлор мѣѣ дѣн Рома; кѣчѣ крѣ-
дѣнда воастрѣ се апѣндѣе дѣ тоатѣ лѣ-
мѣа.“ Прѣн пѣтереа де сѣс шѣ а домпнѣ-
торѣлор лѣмѣѣ, адѣшѣ де ачѣастѣ іерархѣе
ла крѣдѣндѣ, ажѣнсе а трѣзмѣфа шѣ хрѣстіан-
ісѣмѣл прѣсте паганісѣмѣ; шѣ вѣсеріка лѣѣ
Хс., чѣ ста аскѣпѣсѣ дѣ катакомѣе сѣпѣ-
мѣпѣтѣчѣе, дѣпѣлѣдѣ тѣрпѣрѣмѣе дѣпѣзрѣте дѣ
сѣс кѣтрѣ черѣѣ. Крѣчѣа, кареа ера одѣ-
пѣоарѣ сѣпѣл осѣндеѣ: Іѣвѣлор сѣпѣтѣамѣ
шѣ Елѣнілор пѣвѣпѣе, поѣѣ, чѣлор чѣ вѣ
мѣпѣтѣѣм прѣн Іс. Хс. се фѣкѣ пѣтере.“

Ачѣастѣ іерархѣе а Ромѣѣ чѣа маѣ веке
шѣ капѣталѣкѣ, ажѣнсе а цѣне ла дѣчѣпѣтѣ

*) Сѣос дѣн Архѣва Алѣвѣнѣѣ дела Іашѣ №. 8
1845.

протиа ши президива днтре тоате челе-малте.

Дъпъ че дпсъ се стръмътъ сказъла императорилор romanî ла Bizantia сеаъ Константинопол, се искъ днтре иерархиа Константинополитанъ, кареа ера гречеаскъ, ши днтре чеа romanъ, кареа ера латинъ, о ривалитате пентръ примъцие, кареа де каре врънд съ предомнезе престе чеалалтъ, свп претест къ: „ubi imperator, ibi Roma;“ ши аша пе днчетъ венп дп тижлок схиста, скоасъ пе арень къ дмпрежъра-рѳа свреп пе тронъ патрiархал ал Лаикълви Фотие, ши овориреа патрiархълви Игнацие. Мап painте де ачеаста папа Romeп се номинеа дп весерика ръсъритълви; (днчепънд дпн патрiархиа Константинополеп), мап днтълъ декът патрiархъл, иерархип апъсълви венпнд дп Василевъса сеаъ Regia (Цариград), литъргия дмпрезпъ къ ръсъритенп, ши дмпрезпъ шедѳа ла синоаделе че се фъчеа, тратациле ачестора се свпзнае ши дмпъраторълви ши папѳе, прекът ши тоате челе че се лъкра дп весерика ортодоксъ, пѳитъ атънчи католикъ *καθολική* *). Iаръ дъпъ че еши дп фацъ зра ши пъкатъ, че ста дпвлит де атъция секолп, ръпсъ дп довъ катапитеаста весеричѳе де свъпъпъ жос. Атънчеа търпнд зпиреа ши извиреа евангеликъ, тоате ачеле релацип аъ днчетат, ши днтре апъс ши ръсърит се фъкъ о хъитъръ маре фоарте. **)

*) Прекът ши „καθολική επιστολή τῶν ἀποστόλων.“

***) Iатъ че зиче ши преасъндитъла пропм-митрополит Veniamin Костанп дп прокъвдптаре ла картеа днтгълалъ: Шеатра Сканделеп, аръгътоаре де дмпрежърърие схистѳе:

Днчепътъла десвинъреп се фъкъ дпн епоха патрiархълви Фотие, дп съта а поза

„Пре кдт м'ам афлат дп ставъла весеричѳе патрiѳе, пъсторпнд оиле челе къвъптъгоаре, пре а кърора сфолетѳаскъ дпгрпжире дп-палта пропие тотълви дндрептъгоаре аъ vine-voit а ми о дпкредпнда, ши къ а еп днделепчъне ши пътере пѳтърдипитъ м'аъ днтърит а пъсторп о жъпътате де веак търта са, еаръ къ даръла чел а тоате свършиторъп, кареле пре челе пѳтпнчоасе виндекъ ши пре челе лпнсѳте дпдепинеѳе, м'аъ лъминат а о пъте тълпа ла пъшънеа чеа тълптъгоаре, о-къл пѳадорпит ши а тоате възтор щие къ пъ ам преѳетат а аплика тоате дорпнциле ип-теп ши а днтревъп тижлоачеле че аъ стълтът днтръ а теа пътере, сиръндъмъ пъ ка пълитъл, пичп ка чел че саре пе айрѳе, че ка пъсторъла дъѳѳс а ажъпѳе ла скопъла свпнци-теп дрегъторп, ла каре аъ фост пълъкът пре-вълълви череск пъсторпъ, че пъне сфолетъл съъ пентръ оп, а тъл кѳема. Ла о асеменеа дпалтъ кѳемаре привпнд ши възпнд къ пре-лългъ алте лпнсърп де каре се дппресъра клеръл Молдо-Ромънилор, ера ши кърдиле а-тинъгоаре де дпвлъцътъра весеричѳе, партеа ам традъе дпсшип, партеа ам ши тпгърит а-тът дпн челе рпъале, а ле рпндъелеп висеричѳѳп; кът ши дпн челе кърпнътъгоаре де до-ктрина еп ортодоксъ ши де моралъла еванге-лиеп, дпн кареле пворѳѳе ана чеа вие ши пѳ-търпгоаре, аъпкпнд сфолетеле къ пѳдпсъто-шаре, ши дпсфолъндъле къ къѳетърп дътпне-зеѳѳп, че фѳерическ дп адевър попоареле кре-дѳине дпарпндъле къ дътпнезеѳескъл дар. Ши фпндкъ свптъвѳеа позпциѳе пъ ръдикъ дпда-торпиреа де аспъръне а ръспънде дпсфършит кѳетърѳе социале, дрегт ачеаста дорпнд ка рълъшпца зилелор, къте вор мап фп дп дп-стрѳинарѳеа теа пе пълъпт, съ аѳѳеросѳек дп vineле весеричѳе ши а евангелиѳе ши дп-гъръ тълптърѳеа сиппатрiоцилор теѳ фпп ши фрацип, дп орп че лок м'ашп афла, п'ам пре-ѳетат ши дъпъ парѳѳѳѳе ши регрѳаѳѳеа дп

свѣт императоръа **Vasilie Macedonъа**, кѣнд депъзѣндъсе, prin intriгѣ, кѣвиосъа патри-

локъа сѣгърѣтъдеѣ теле, а лѣкра дѣ вѣа Domъаѣ кѣ тоате мѣжлоачеле че'тѣ стаѣ дѣкъ дѣ пѣтере прекът шѣ кѣ традъчереа а кѣтева кѣрдѣ, (чел пѣцип дѣпре пѣререа mea фолосѣгоаре), прекът есте шѣ ачеастъ исторѣко-еклѣсиастѣкъ, зна дѣн але фѣрѣчѣтъѣѣ ierarх Iлѣ Miniатъа дѣтѣтълатъ: Не атра сканделеѣ. Ачеастъ тратадѣ исторѣкъ дѣ о лѣтѣрѣпѣ деспре дѣчепѣтъа шѣ каѣселе а девѣрате але dixonѣлор ѣскате дѣтре вѣсерѣка рѣсѣрѣтъѣѣ шѣ апѣсѣѣѣ, че prin арѣнкареа диаволѣчелор zizanѣ а ле патѣмѣлор шѣ prin зрѣтаре а ле пѣвѣрѣѣ аѣ продѣс дѣфрѣкошата схѣстъ; че дела дѣчепѣтъа оменѣрѣѣ, пре знде саѣ вѣрѣѣт, аѣ рѣсѣнѣт статѣрѣѣ, аѣ сѣфрѣмат четъдѣ дѣн темелѣ шѣ аѣ щѣре гѣнте дѣтредѣ дѣн картеа вѣедѣѣ, ачеастъ апоте-лѣстъ диаволѣкъ, пѣшѣнд сѣв таскъ пѣлъ шѣ ла алтарѣѣа вѣсерѣчѣѣ, аѣ вѣтът пре пѣсторѣѣ шѣ аѣ вѣлѣтѣт дѣмпрезната тѣрѣт а лѣѣ Ис. Хс., дѣнд прилеж лѣпѣлор дѣвѣсѣкъдѣ дѣн пѣѣ de оѣ а ѣтра саѣ маѣ кѣар а сѣрѣ дѣн стаѣа, а рѣпѣ шѣ а рѣсѣнѣ оѣле, дѣкът аѣ дѣхокат de сѣс пѣлъ жос капанетеаста вѣсерѣчѣѣ шѣ аѣ рѣшѣт некѣсѣта порфѣрѣ а лѣѣ Ис. ловѣнд кѣ дѣноѣтъа аскѣдѣт кѣар не дѣтѣѣа принѣ-пѣ а тѣлѣтѣгоареѣ дѣвѣдѣтърѣѣ каре зѣче: „Дѣтѣрѣ ачеаста вѣ ведѣѣ кѣноаще кѣ сѣлѣтеѣѣ сколерѣѣ мѣѣ, de ведѣѣ авѣ драгосте дѣ-тре воѣ;“ кѣнд ачеастъ артъ геенѣкъ омѣ-рѣнд ѣенѣѣа (дѣхѣа) евангелѣѣѣ, шѣ фѣкънд пре чеѣ се се пѣтеск зрѣтѣорѣѣ лѣѣ Ис. а се кѣноаще, нѣ prin драгосте, чѣ prin зрѣ шѣ десѣнаре, дѣн поѣ аѣ рѣдѣкат дѣн мѣжлок пѣ-ретеле врасѣѣ, пре кареле сѣрпасъ Хс. кѣ а еа крѣче, лѣдѣнд дѣтре рѣсѣрѣт шѣ апѣс зт-врѣ дѣтѣнекоасъ, шѣ дескѣзѣнд дѣн мѣжлок о хастъ че аѣ трас дѣлъ сѣне кѣдѣреа вѣсе-рѣчѣѣ шѣ а попоарелор крѣдѣне, шѣ поѣа Истраѣа аѣ дѣчепѣнкѣт дѣн скѣлѣвѣ ловѣт de сѣдѣдѣле лѣѣ Велеар.

Дѣтѣнезѣле! чел зпѣт дѣн треѣме, адъ prin лѣтѣна доктрѣнѣѣ шѣ prin ѣтѣтереа вѣр-

арх Ignatie шѣ дѣтронѣндъсе Fotie dѣн лаѣк (mѣrean), ажънсѣрѣ дѣн agonѣа дѣтпѣ-рекерѣлор ашѣ плека капѣа лѣпѣтадѣѣ свѣт ѣрѣдѣкѣдѣа тронѣлѣѣ Romeѣ.

„Пре ачест рѣѣ таре, зѣче зп исторѣк еклѣсиастѣк (Iлѣ Miniат), лѣѣ пѣскѣт па-тѣма; шѣ вѣрѣнд о партѣѣ сѣѣ дѣкалче пре чеаалатъ, аѣ кѣемат дѣн ажѣторѣѣ вѣсе-рѣка апѣсѣлѣѣ, кареа аѣ кѣзѣтат а се фолосѣ de ачеастъ okazѣе. Рѣѣл аѣ крѣскѣт кѣ дѣндесѣреа ла конверсѣеа Бѣлгарѣлор; шѣ прекът кѣнд се апрѣнде дѣстѣнѣа дѣтре дѣѣ пѣрдѣѣ, зна тѣстѣрѣ пре чеаалатъ пѣ-трѣ чеа маѣ мѣкъ метеахпѣ, аша аѣ зрѣмат шѣ логотахѣа дѣтре ачесте дѣѣ вѣсерѣчѣѣ, дѣн кареа сѣѣ кѣшѣнат десѣнареа кѣт-плѣтъ дѣтре рѣсѣрѣтенѣ шѣ апѣсенѣ, де-пѣрѣгѣнд кѣ тотѣл не о вѣсерѣкъ de алта.“

Іатъ че зѣче папа Nѣколае I., сѣп ка-реле сѣѣ пѣтрат (тѣмплат) челе кѣ Фо-

тѣтеѣ моралѣѣѣ тѣѣ пре тоѣѣ ла зпѣреа ор-тодоксѣѣѣ; дѣмпрезнѣ prin драгостеа евангелѣкъ ѣнѣмѣле поастре а тѣтѣрѣора, ка тоѣѣ дѣ-трѣ зп гѣнд сѣѣ зѣвѣлѣт дѣн каса та чеа дѣтпѣзѣеаскъ; сѣрпѣ пѣретеле дѣн мѣжлок ал врасѣѣ, че диаволѣа зрѣторѣѣѣа вѣпелѣѣ аѣ дѣпѣлат ка пре зп тѣрп вавѣлонѣк ал пѣдѣ-дѣлѣцѣреѣѣ пѣлъ ла поѣрѣѣ тѣлѣзѣрѣѣ; снарѣе пѣгѣра атѣдѣрѣлор лѣѣ, дѣтѣрѣ а кѣрѣора дѣ-тѣнерѣк рѣтъгѣеск оѣле вѣсерѣчѣѣ; стрѣлѣчѣе-скъ соареле дѣтпѣзѣѣрѣѣѣ тале, ка кѣ фокѣл ѣвѣрѣѣ сале, апрѣнзѣнд харѣтатеа дѣн ѣнѣмѣле фѣлор шѣ фрѣцѣлор мѣѣ крѣдѣнѣѣ, ѣарѣ кѣ лѣ-чѣреа адевѣрѣѣлѣѣ етерп лѣтѣнѣндъзѣне, сѣ дѣ-дрѣптезе нашѣѣ пострѣѣ пре кѣѣле тѣлѣтѣрѣѣѣ, ка аша вреднѣчѣѣ фѣкъндъзѣне de соарта алѣшѣ-лор тѣѣ, семѣнѣдѣа лѣоаѣѣ аѣче сѣѣ моѣченѣе-скъ пѣтѣнтѣл, пре каре лѣѣ дат стрѣтѣмошѣ-лор, еарѣ аколо сѣѣ нѣ не рѣшѣнѣт кѣнд се ва арѣта прѣсте поѣ лѣтѣна фѣдѣѣ тале!

tie ши Ignatie патриархїи, дн тимпѣл императорѣлор Mixail ши Bacilie дела 842—86.

„Odio et invidia contra nos inflammata, nobis, quae infra adnotabimus, quasi crimina haereseos impingere moluntur. Odio, quidem, quia Photii adulteri et invasoris Constantinopolitanae Ecclesiae, atque neophiti, a depositis et anathematizatis factam promotionem non solum non aprobavimus, sed damnavimus: Fratris scilicet, et Co-Episcopi nostri Ignatii ejusdem Ecclesiae Patriarchae dejectionem, utpote a subjectis et ab Imperiali potentia factam, nullo suscipientes assensu. Invidia vero, quia Regem Bulgarum, Michaellem nomine, cum gente sua, Christi fide suscepta, a sede Beati Petri, institutores et doctrinam expetivisse audierunt. Volentes quippe, nimiumque anhelantes a Beati Petri subjectione eosdem Bulgaros subducere, suoque imperio, sub praetextu Christianae Religionis, callide subjugare, talia de Sancta Romana Ecclesia non habente maculam, aut rugam, aut aliquid hujusmodi, praedicant: quatenus illi utpote adhuc in fide rudes, haec audientes, nos quasi noxios, et diversarum haereseon squaloribus respersos vitent, declinent, atque penitus deserant.“

„De зрѣ ши дивидіе, Фотіе кѣ аї сѣи днфламаці дн контра поастрѣ, . . се опинтеск а дмпинѣ спре пої крїме де ересѣрї. Де зрѣ, дарѣ, кѣчї нѣ пѣмаї н'ам апроват, чї ам ши аѣрїсїт промодїеа (днпнїтїреа, провївастосѣл) лѣи Фотіе, ка а зпѣї адѣлтерѣ, (преакѣрварїѣ) ши днкѣлкѣторїѣ весерїчеї Константинополїтане, ка а зпѣї Neofit (де кѣрѣнд венїт ла крѣдїндѣ), ши кїротонїт де кѣтрѣ чїї депѣши ши anatemiзаци де весерїкѣ, ши нїчї декѣм днкѣрїїн-

дїнд свѣрѣпкареа фрателѣи ши комїністрѣлѣи пострѣ (αδελφου καὶ συλλειτουργου) Ignatie, дела тропѣл ачеї весерїчї, ка чеа фѣптїтїѣ де пѣтереа имперїалѣ ши де кѣтрѣ сѣпѣшиї сѣи. Дн инвїдіе дарѣ, кѣ реѣеле Българїлор, кѣ пѣтеле Mixail, днпрезѣн кѣ цїнта (попорѣл) са, днвѣрѣдошѣнд крѣдїнда лѣи Хрїстос, черѣрѣ днвѣдѣтѣра крѣдїндеї ши инстїтѣторї (днвѣдѣтѣторї) дела сказѣл ферїчїтѣлѣи Петрѣ; днсѣ пѣмїдїї воїнд, ши фоарте остенїндѣсе, а сѣпдѣче не Българї дела сѣпѣпереа кѣтрѣ сказѣл ферїчїтѣлѣи Петрѣ, ши аї сѣвѣзга тѣестрѣ имперїеї сале, сѣп претестѣл релїдїеї крѣщїне, аѣ предїкат дн контра сѣптеї Екклесїе Романе, че нѣ аре патѣ аѣ лїпѣ, аѣ чеа де аѣел, а таре категорїї, днкѣжт ачеїа (Българїї), ка крѣзї днкѣ дн крѣдїндѣ, азїндѣле с'аѣ ферїт де весерїка Ромеї, с'аѣ деклїнат, ши кѣ тотѣл аѣ десертат де пої, крѣзїндѣне а фї вїноваці ши пресераці кѣ скама (солзїї) фелѣрїтелор ересе.“

Днсѣ дѣпѣ че се сѣи не тропѣл Константинополїтан, императорѣл Леон днделенѣл, фїѣл лѣи Bacilie Macedo-Rомѣнѣл, днтрѣ днделенѣре кѣ папа Стефан VI, ши Adrian II. дїїндѣсе сїноаде дн Константинополе, дн фїїнда легадїлор папѣї ла 859 ши 869, се апатемїзѣ лѣкѣрїме патриархѣлѣи Фотіе, ши се рестаторнїчї зпїреа днтре вїсерїка рѣсѣрїтѣлѣи ши апѣсѣлѣи, лецїїнд а се пѣзї ачѣеашї ко-днделенѣре ка ши маї пнїнте де Фотіе, пре кареле пентрѣ десвїнареа кѣшѣпатѣ л'аѣ ши детронат, днкѣжт дѣпѣ ачѣеаста аѣ дѣїнат зпїтатеа днтре вїсерїка греакѣ ши латїнѣ сѣп шентеспрезече патриархї зрѣтѣторї дѣпѣ Фотіе, пѣлѣ дѣпѣ а 10-ле ап

ал патриархіеі лѣи Черѣларіе ла 1143, кѣнд дѣмперѣдіа Константин Монамахл. Ла ачест ап, дѣм лѣна Ізніе, се съвърши де патриархл Михаил Черѣларіе ші Леон архіепіскопл Ахрідей, ловіреа ісвітѣ дѣмтѣа дагѣ дѣм трѣпѣл вісерічеі дін зімеле лѣи Фотіе; папа се апатемізѣ формал, ші і се стварѣ пѣмеле дін дѣмтѣіме вісерічеі. Де аіче аѣ дѣмчепѣт весеріка рѣсѣрїтѣлѣі а се пѣмі дѣм спеціал ортодоксѣ, спре деосевіреа челеі апѣселе, кареа сїнгѣрѣ аѣ клірономїт тїтлѣл векїѣ де католикѣ (καθολικη). Пѣпѣ ла ачестѣ епохѣ се поате дѣмкее кѣ темейѣ кѣ весеріка Дакѣ-Ромѣнїмор, прекѣм ші а алтор попоаре оріентале, аѣ фост знїгѣ кѣ весеріка Ромей; вѣчї ші іерархїі Methodie ші Кірїл, Апостолїі преадїкаторї крїстїнізмѣлѣі дѣмтре цїнтеле славеде, карїі сѣпїт імператорѣл Михаил, аѣ фост трїміші дін секолѣл ІХ-ле дела Константінополе кѣтрѣ Българї, Моравї ші Воетї, (нѣртѣнд кѣ сїне ші релїквіїле сѣпїтѣлѣі Клімент папа Ромей, лѣате дін Херсонесѣ (Крїмѣ), кѣнд аѣ компѣс літерїле славеде, ші аѣ традиє сѣпїта скрїпѣтѣрѣ дѣм ачестѣ літѣвѣ аѣ стѣтѣт дѣм кореспондѣнціе кѣ папа Ніколае дела апѣл 858—867, пре кареле дѣмтре вѣнд дѣм каре літѣвѣ сѣм катехїсезе пе Неофїдї, дѣм чеа славеанѣ а лор, сеаѣ дѣм алта, папа лїаѣ рѣспѣнс кѣ граїѣл псалмістѣлѣі: „Omnis spiritus laudet dominum, тоатѣ сѣмлареа сѣм лавде пре Домнѣл.“ Пре ачестї преадїкаторї аї евангелїеі, іаѣ трекут дѣм каталогѣл сѣндїмор, атѣт весеріка славоанѣ, кѣт ші весеріка Ромей. Дін ачесте се дѣмделеѣе кѣ пѣмідїї аѣ фост кѣ сѣпѣпере ші кѣтрѣ скавѣл Ромей ші ал Константінополї.

Дѣм ѣрма ачестеі десѣнпѣрї, аѣ дѣмчепѣт іерархїа Ромей а кѣтѣа кѣ тоате пѣтерїле, сѣм трагѣ сеаѣ сѣм знеаскѣ кѣтрѣ весеріка ші скавѣл сѣм попоареле ші весерічїле атѣрпате де рїтѣл ші весеріка оріенталѣ, сокотїтѣ ка десѣнпате де католичїтате. Іаѣт дѣмчепѣтѣл знїадїмор.

„Де тѣлте орї, (зіче ачелаш історїк) дѣм осевїте тїмпѣрї, с'аѣ пропѣс знїреа ачестор дѣм еклесїї (весерїчї) десѣнпате; че, прекѣм чеї че о пропѣнеа, пѣ ера тїшкацї де зелѣл дѣмнезееск, пѣ цїнтїнд ла пачеа кредїїмор, дарѣ дін мотивѣрї материалѣ, пентрѣ скопѣрї лѣмѣдїї, де асѣменеа п'аѣ авѣт врепї резѣлтат дорїт; дѣмкѣт конвенцїїле дѣм каѣѣа ачестеа, ші тоате сїноаделе фѣкѣте п'аѣ авѣт капет вѣп, че їаї вѣртос аѣ крескѣт рѣѣл.“

(Ва ѣрма.)

ЖЕАНО ШІ КОЛЕН.

(Новелѣ францозаскѣ дін Секолѣл XVIII.)

Маї тѣлте персѣне, каре пе мерїтѣ крѣзѣмѣтѣл, аѣ вѣзѣт пе Жеано ші пе Колен ла скѣла орашѣлѣі Ісоар дѣм Auvergne, каре е зн ораш фа тос дѣм тот знїверсѣл пентрѣ коледїѣл сѣм ші пентрѣ кѣлѣдрїле сале. Жеано ера фїѣл знїї пегѣдетор фѣрте репѣмїт, каре се пегѣдетореа кѣ катѣрї, ші Колен авеа дѣм атѣлцѣтї пащереа са знїї лѣкрѣтор врав дін дѣмпредїѣрїте, каре кѣлїва пѣмѣтѣл сѣм кѣ патрѣ катѣрї, ші каре дѣмпѣче а пѣлїтїт аваѣтѣл, адаосѣл де дажде, такса пентрѣ саре, зн сѣ пентрѣ рецїстрѣл конпрївѣдїеі, ші капїтадїеа дїмпрезпѣ кѣ вічїзімеле, зеѣ пѣ с'а пѣтѣт аѣла кѣ таре авѣдїе ла капетѣл апѣлѣі.

Жеано ши Колен ера фърте фъртмош; еї се ізвїа днтре сїне песте тьсъръ; ши еї авеа зпвл кьтръ алтъл нескарї днкредїнгърї ши фамїларїтьдї, каре дї ресьвїн омьлвї тотдеазна кь плъчере ла днтълпїреа маї де апої дн лъме.

Кънд маї ера се гате стьдїїле, іатъ вїне зп кроїтор адькънд лъї Жеано о хаїпъ де катїфеа кь треї колóre, ши о вестъ де Мїон де зп гьст фърте вьп: де тóте ачесте ера днсоцїтъ о епїстолъ кьтръ кокопашъл дела Жеанотїер. Колен се мїра де хаїпъ, дар жалъсїе нъ се стьрнї нїчї декът днтрьпсъл: іар Жеано арътъ зп аер де сьперїорїтате, кареа 'л пькъжїа пе Колен. Дїн клїпа ачеста Жеано н'а стьдїат маї мьлт, прївеа некьрмат дн оглїндъ ши нїчї кь дї пьса де лъмеа тóтъ. Кьтваш тїмп дьпъ ачееа сосї зп серв, каре адьсъ о а дóъ епїстолъ кьтръ кокопашъл маркез дела Жеанотїер; ачеста ера зп ordїн дела Домпїалвї татъ-сьъ, ка фїїл кокопаш се вїпъ ла Парїс. Жеано се пьсе дн кьлеаскь днтїнзьнд тьна кьтръ Колен кь о сьрїдере де протекцїе дестъл де повїлъ. Колен сїмцї нїмїчїеа са ши плъпцеа. Жеано се депьртъ дн днтреага помпъ а глорїеї сале.

Чїтїторїї, карїї воїеск а се інформатревъїе сь щїе кьткь домпїл Жеано пьрїнтеле прїн днтрепрїндерїле сале дестъл де репедє 'ші а кьщїгат авьцїї непьтрїнїте. Ведї днтрева кьм пóте фаче омьл асеменеа кьщїгьрї марї? Пепьтръ кьчї є порокос. Домпїл Жеано ера вїне фькьт, невестаї ашїндереа. Еї се дьсеръ ла Парїс пепьтръ зп прочєс, каре іа рьїнат, іар порокъл, каре рьдїкь ши днжосєдє пе óменї дьпъ плакьшї, іа днфьдїшат дн-

пайнтеа невестеї зпвї днтрепрїнзетор де оспїтале мїлїтьрєщї, а зпвї бьрват кь талент марє карє се пьтеа лъзда кь а оморът пе маї мьлцї солдацї днтр'зп ап, декът тьпвл дн зече; дн Жеано с'а днаторат невеста днтрепрїнзеторьлвї, ши 'п невеста лъї Жеано с'а днаторат днтрепрїнзеторьл. Жеано ньмаї декът се фькь пьрташ ла днтрепрїндере; ел апькь алте требї. Дндатъ че се афлъ омьл дн кьрсъл апей н'аре дє а фаче алта декът а се льса дн воїеї; фьръ остенеалъ ши ва фаче кьщїгьрї непьтрїнїте. Чеї де нїмїка карїї де пе церт се зїтъ кьм пьрчезї кь пьазє днфлатє, дшї дескїд окїї кь мїра-ре; еї нъ щїѣ кьм аї ажьпє ла агьта, еї дцї пїсмьеск хасарьл ши фак асьпрьцї вроньре, пе карє ть пь ле веї чїтї нїчї декът. Ачеста є че с'а днтьмплат кь Жеано пьрїнтеле, карє ньмаї декът се фькь Домпїл Жеанотїер, ши карє ла капетъл а шасє лънї кьмпьрьнд зп маркїзат, скосъ дїн скóлъ пе фїїл сьъ пе кокопашъл маркез, спре а'л трїмїте ла Парїс дн лъмеа фьртóсь.

Колен тотдеазна фрацед, а скрїс о епїстолъ пїнъ де комплїменте кьтръ ве-кїл сьъ катьрад, ши дї скрїсъ дн ачееа нїще рьндьрї пепьтръ аї конгратьла. Маркезъл мїк нъ 'ї а рьспьпє нїчї декът. Колен се волпьвї де дьрєре.

Пьрїнтеле ши мама дьдьръ ла днчепьт зп гьвернер лънгъ маркезъл жьпє. Ачест гьвернер карє ера зп бьрват кь аер фьртос, ши карє нъ щїеа нїмїк, пь'л пьтеа днвьзда нїмїк пе пьпїлъл сьъ. Домпїл татъ воїеа ка фїї'ї се 'пведе латїна, дóмпїа татъ н'а воїт нїчї декът. Рьгаръ де арвїтръ пе зп автор карє ера фамїос прїа

компюнері десфътъторе, Дънсъл фъ пофтіт ла пръпъ. Дъвдътторъла де касъ deskice ворва маї зптеїз: Домъле, кѣм, Дта щї латїна, шї Дта ещї om de кърте. — Еѣ, Домъле, латїна! еѣ дїн ачеа пѣ кѣпоск нїчі о ворвѣ, рѣспънсе чел кѣ спїрт фрѣмос, шї'мї а шї прїнс вїне: е дъведерат, кѣткѣ отъла дшї ворвеще лїмба са кѣ тѣлт маї вїне дака пѣшї дъпарте аплїкаціа са дътре ачеа шї дътре лїмбїле стрїне. Зїтѣте ла тóте дамелѣ пóстре, еле аѣ спїрт кѣ тѣлт маї плѣкѣт ка вѣрвації; епїстолеле лор сѣрт де о сѣтѣ де орї скрїсе кѣ маї тѣлтѣ градіе, еле аѣ асѣпрѣне астѣ сѣперїорїтате пентрѣ-кѣ пѣ щїѣ латїна.

Еї вїне, п'ам авѣт еѣ кѣвѣнт? зїсе дóмна мамѣ. Еѣ воїз ка фїѣла меѣ сѣ фїе зп вѣрват кѣ спїрт, кѣрѣа сѣ і се сфетеаскѣ дъ лѣме; шї веэл вїне кѣ дака ва щї латїна, се ва перде. Жóкѣсе, да-кѣдї плаче, comedie саѣ оперѣ дъ латїна? Дътревїндесѣ латїна кѣнд аре отъла вре-зп прочес? Фачесе амор дъ латїна? Домъла татѣ орвїт де аргѣмїтеле ачестеа тѣртѣрїсі кѣ пѣ аре дрепт, шї с'а deter-minat ка маркезѣл жѣне сѣ пѣшї пѣардѣ тїмпѣл пентрѣ а кѣпóде пе Чїчеро, Ора-діе шї пе Вїрціл.

Дъсѣ че сѣ пѣведе дарѣ? Кѣчї тот ар тревї се щїе чева; аѣ пѣ і с'ар пѣтеа арѣта чева дїн деографїе? — Де че тревїндѣ сѣї фїе ачеа? рѣспънсе гѣвернерѣл. Кѣнд кокопашѣл маркез ва кѣлт-торї ла тошїле сале, аѣ постїліонї пѣ вор щїдрѣтѣрїле? Фѣрѣ дъдоїалѣ еї пѣ се вор рѣтѣчї. Нѣ е де лїпсѣ нїчі а патра парте дїн чїркол пентрѣ а кѣлтторї, шї пóдї терѣе преа комод дела Парїс дъ

Auvergne, фѣрѣ се тревїе а щї сѣтѣ каре лѣдїме те афлі.

Аї дрептате респънсѣ татѣл; ам аз-зїт дъсѣ а се ворвї деспре о щїпндѣ фрѣ-тóсѣ, пе каре, пе кѣм крѣд, о пѣмеск а-стронómїе. — Пентрѣ Дѣмнезѣ! респънсѣ гѣвернерѣл; аѣ пóртѣ пе чїнева астреле дъ лѣмеа ачеаста? шї есте де лїпсѣ ка кокопашѣл де маркез сѣ се отóре пе сїне кѣ калкѣлареа зпвї еклїпс, кѣнд пе ачела дъ афлѣ дъсепнат кѣм се каде дъ алма-пах — кѣлїндар, — каре, че е маї тѣлт, дъ дъвадѣ а щї серѣтторїле каре се тѣ-тѣ де пе о зї пе алта, вѣрстеле лѣпеї шї а прїнчеселор дїн Еѣропа?

Дóмна ера кѣ тотѣл де о пѣрере кѣ гѣвернерѣл. Маркезѣл жѣне ера пе кѣл-меа вѣкѣрїеї; пѣрїнтелеї ера фóрте inde-terminat — indécis. — Че сѣ дъвѣд дар пе фїѣла меѣ? зїчеа ел. — А фї амавїл, респънсѣ прїетенѣл пе каре'л копсѣлта; шї де ва щї мїжлоачеле де а се фаче плѣкѣт, ел ва щї тóте: ачеаста е о арте пе кареа о ва дъвѣда ла дóмна мамѣ са, фѣрѣ де а се остепї чел маї пѣдїн зпѣл шї алтѣл.

Дóмна спре ачест дїскѣрс дъвѣрѣдо-шѣ пе градіосѣл игнорант, шїї зїсе: Се vede априат, Домъле, кѣ Дта ещї вѣрва-тѣл чел маї дъвѣдат дъ лѣме; фїѣла меѣ тóтѣ едѣкаціа са Дтале ва фї детор; дъ-тр'ачеа дъмї дътїпвеск кѣткѣ пѣї ва фї спре рѣѣ де ва щї чеваш дїн історїе. Ваї! дóмпѣ, че вїне аре ачеа дъ сїне; ре-спънсѣ ел; адеѣрата плѣчере шї фолос се афлѣ пѣмаї дъ історїеа зїлеї. Тоате історїїле векі, прекѣт зїне зп спїрт фрѣ-мос де аї пострїї, сѣнт пѣмаї пѣще фавѣ-ле токміте; шї кѣт е пентрѣ челеа то-

дерне, зп каос че нъ се поате дескърка. Пентрз че съї песе ла кокопашъл фѣз а Дтале, къ Charle magne а дптемеїат не чеї доїспрезече паїрї дїн Франца, шї къ съкчесорѣї а вълвѣїт?

Нїмїк е аша де вїне зїс, стрїгъ гъверперъл; се дпъдъшеце спїртъл пръчїлор къ о гръмадъ де кпощїнде нефло-сїтоаре; ма дїн тоате щїпцеле е зна вѣт мї се паре, чеа маї авсърдъ, шї кареа маї не зшор дпъдъше не тоате спечїеле пепїлвї, ачеаста е геометрїеа. Астъ щїпцъ рїдїколъ дшї аре де овжет сѣрфегеле, лїпїле шї пѣтврїле, каре нъ есїстъ дп патвръ. Геометрїеа дп адевър нъ е алта декът о глвмъ мїшеа.

(Ва зрма.)

Календар пентрз попоръл ромънск не авъл 1845. Іашїї дп Кантора фоеї сьтещї.

(Дпкеїере.)

Деспре велпїде (вїпърсърїї) шї зртврїле лор. Бъпъ тръптеалъ. Дпкъ одатъ шї маї одатъ, пълъ се вор а-леце мїчї вькъделе. Че осъндъ съ фїе ачеаста! Ромънїї съ нъ фїе харпїчї а дптемеїа алте фабрїче, декът пзмаї де отравъ?! —

Тъпсъл. Дптъпшларе адевзратъ дїн Валахїа, традъсъ де А. Д. дїн Алманахъл ръсеск дела Одеса. Ам чїтї'о шї пої, чїтїаскъ о шї кокоанеле дїн Бъкзредїї шї тоцї полїцаїї де аколо. Пъкат ар фї сь нъ о алъзтрацїї ла „Бъпа едъкацїе“ драма Длвї Бълческъ че се пвлїкъ токма акъта дп Кърїеръл ромънск.

Іашїї дп 1844 дескрїшї де Д. В. Александрї не 7 фой октаве шї ва маї зрма. Адїкъ жїдовїї алънгацїї дїн Ръсїа шї вага-волзїї гонїдї дїн Церманїа шї дїн Полонїа скот не ромънї дїн Іашїї? Чїне поате оа-се роаде. . . .

Католїчїї дп Молдова. 44,317 дѣпъ датрї офїциале прїмїте дела дпсшн епїскопъл католик.

Портъл нацїонал. Де знде щїцї къ чел лїтографїт аколоа есте нацїонал?

Ън тълхар чїнстїт. Де сар фаче тоцї чїнстїдї.

Палатъл окъртвїрїї дїн Іашїї. Жъдечел ачеї карїї лаъ шї вьзът.

Хаї ла воръвъ. Бъкзрос, къ шї алт-фелїъ не зїк оаменїї, къ сьптем преа ть-кздї, їар алдїї къ преа ворвїторї; дпсъл а ачеаста алгъдатъ Дле Коррадїнї.

Фрагменте дїптр'о кълъторїе дп Карпадї. Асеменеа артїколї не дпвадъ а щї сь прецвїм фъртседа патвреї дп патрїе.

Деспре пазперїсѣм де М. К. Тема ачеаста неар їнтереса шї не пої.

Васїліе ВВ. шї вїсерїка сѣ. Треї-Герархї, де К. Н. Спре сѣвршїт дпкеїе аша: „Економїе а кълвгърїлор гречї, дп тълпа кърора а дпкъпът шї ачеастъ тъл-пъстїре.“ — Ынде ерацїї? —

Банїї, де Д. Др. Т. Стататї. Лїпса то-педей тързпте, мїшелїле заравїлор жїдовї.

Павеоа де летпн. Нъ е пентрз пої чеї фъръ калешїї шї фъръ карне тоале.

Бордан ВВ. Історїа дреаптъ, пор-третъл фалс.

Дпсѣвршїт патръ поезїї вьне, дар 7ъ вь спїз че фелїъ.

Іатъ че фортъ шї матерїе прїмеще кълмендарїл шї ла ромънїї дп зїлеле поа-стре.

Г. Б.